

УДК 37.091.12.011.3-051:793.33

Олександр ЖИРОВ, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри хореографії Полтавського національного педагогічного університету імені В. Г. Короленка

ФОРМУВАННЯ МЕТОДИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ПЕДАГОГА БАЛЬНОГО ТАНЦЮ

У статті досліджено теоретичні аспекти формування методичної компетентності педагога бального танцю; уточнено зміст поняття «методична компетентність педагога бального танцю»; подано зміст методичної компетентності педагога бального танцю; визначено шляхи формування методичної компетентності проаналізовано основні джерела формування методичної компетентності педагога бального танцю.

Ключові слова: професійна компетентність, методична компетентність, педагог-хореограф, педагог бального танцю, бальний танець, хореографія.

У сучасних умовах реформування системи освіти фахова підготовка майбутніх спеціалістів вимагає перегляду підходів до організації освітнього процесу, корінної зміни структури та змісту підготовки фахівців, підвищення рівня їхнього професіоналізму, компетентності й інтелектуальної культури. У контексті цього новим орієнтиром в освіті має стати компетентісно зорієнтований підхід до формування змісту освіти, відповідно до якого фахівець має бути здатним максимально реалізувати свій потенціал у конкретній сфері трудової діяльності на основі сформованих фундаментальних знань та умінь, а також спеціальних професійних компетенцій.

Теоретичні та методологічні засади професійної підготовки майбутніх учителів у вищій школі досліджували А. Алексюк, Н. Бібік, В. Бондар, С. Вітвицька, О. Дубасенюк, М. Євтух, Л. Карпова, В. Лозова, Н. Ничкало, О. Савченко, Н. Сидорчук та ін. Різні аспекти методичної компетентності розглядали О. Бігич, А. Дейкіна, В. Земцова, Н. Остапенко, Є. Пасічник, Т. Руденко, С. Скворцова, Н. Тарасенкова, О. Фенцик та ін. Формування професійної компетентності майбутніх хореографів стало предметом досліджень таких науковців, як Л. Андрощук, О. Бурля, Т. Благова, О. Гордеева, Д. Коробельнікова, О. Мартиненко, Т. Медвідь, Ю. Ростовська, І. Спінул, П. Фриз, І. Харченко, А. Шевчук та ін. Проте проблема формування методичної компетентності педагога-хореографа в цілому і в кожному виді хореографії зокрема є недостатньо вивченою й потребує подальшої розробки.

Мета статті – розкрити особливості формування методичної компетентності педагога бального танцю.

Основним критерієм професійної майстерності кожного фахівця є знання свого фаху, що тісно пов'язане з рівнем опанування мови професії, її лексики, термінології, умінням вільно володіти та користуватися лексикою фаху [1]. Спираючись на основні завдання професійної підготовки студента-хореографа

О. Мартиненко визначено, що «професійна компетентність вчителя хореографії – це особистісна характеристика, яка включає професійно-педагогічні якості, художньо-естетичні потреби, інтереси, знання, вміння та навички, які формуються під впливом професійного середовища і сприяють успішності процесу засвоєння теорії, методики та практики педагогіко-хореографічної діяльності, духовно-творчому становленню особистості майбутнього фахівця» [2, с. 167].

Важливим складником професійної компетентності педагога є методична компетентність. На сучасному етапі серед науковців відсутній єдиний підхід щодо розуміння поняття «методична компетентність». Узагальнивши різні погляди, вважаємо за доцільне подати власне визначення методичної компетентності педагога-хореографа, розглядаючи її як інтегративну характеристику діяльності й особистісних якостей фахівця, що передбачає оволодіння знаннями методологічних і теоретичних основ методики навчання хореографії й роботи з хореографічним колективом, концептуальних основ, структури і змісту засобів навчання, володіння інноваційними методами, прийомами і засобами навчання, формами організації навчального процесу, уміння ефективно й творчо застосувати ці знання в професійній практичній діяльності.

Результативність занять із навчання бальним танцям залежить від методичної компетентності педагога. Проте на сучасному етапі як не існує єдиної методики викладання бальних танців, так і не всі тренери-педагоги володіють необхідним рівнем методичних знань, що позначається на якості викладання бальної хореографії.

Методична компетентність педагога бального танцю проявляється у різних вміннях і передбачає, передусім, знання і володіння методикою викладання свого предмета. На нашу думку, для формування методичної компетентності необхідно вдосконалити зміст профільних дисциплін, наблизити їх до реалій життя, щоб вони могли забезпечити не вузькоспеціалізовану підготовку педагогів-хореографів, а дати повне, глибоке, різноаспектне уявлення про педагогічну діяльність. Аналіз сучасного стану розвитку хореографічної освіти показує, що неефективність формування та розвитку методичної компетентності педагога бального танцю пов'язана перш за все з тим, що педагогічні умови слабо орієнтовані на реальну педагогічну практику і не враховують індивідуально-особистісні потреби та професійно-орієнтовані очікування педагогів.

Іншим аспектом формування методичної компетентності педагога бального танцю є недостатня розробленість проблем організації їхньої подальшої методичної підготовки після отримання вищої освіти. Практика свідчить про те, що педагоги, які викладають бальні танці у школах, є випускниками ЗВО непедагогічного профілю, у яких професійна підготовка здобувачів спрямована переважно на формування виконавських компетенцій і не передбачає ґрунтовної фахової педагогічної підготовки. Аналіз факторів, що негативно впливають на розвиток сучасної методики викладання бального танцю, дозволив виявити те, що прагнення об'єднати фізичний та художньо-естетичний аспекти наукової галузі бальної хореографії призводить до необґрунтованого обмеження кінцевої мети навчання, орієнтованої виключно на досягнення спортивного результату [3, с. 3].

Практичний досвід показує, що основними джерелами формування методичної компетентності педагога бального танцю є власний виконавський досвід танцювання, коли педагог копіює, наслідує приклад, зразок свого тренера, його манеру, стиль поведінки і спілкування, принципи, методи і прийоми

викладання; семінари, тренінги, танцювальні збори, майстер-класи з провідними педагогами і топ-тренерами світу, заняття з використанням відеозаписів як засобу підвищення ефективності формування базового рівня методичної компетентності педагога; досвід планування, організації та проведення тренувального процесу відомих передових прогресивних представників бальної хореографії, які досягли значних успіхів і мають свої авторські «школи»; - використання сучасних інтернет ресурсів, соціальних мереж Instagram, Telegram, Viber, Facebook, YouTube тощо, програм і сервісів Zoom, Google Meet, платформ Moodle, Google Classroom.

Отже, дослідження проблеми розвитку методичної компетентності педагога бального танцю дозволило розкрити важливість і перспективність цієї проблеми для подальших наукових пошуків як у галузі педагогіки, так і в галузі методики професійного освіти. Освоєння бальних танців сприяє всебічному розвитку особистості дитини, вихованню комунікативної культури, духовності та етики поведінки у суспільстві. Важливу роль при цьому відіграє професійна майстерність педагога бального танцю, що полягає в умінні гнучко поєднувати мистецтво передачі танцювальних навичок із використанням виховного потенціалу бальних танців.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Антонюк Т. М., Борис Л. М., Стрижаківська О. С. Українська мова (за професійним спрямуванням) : навч. посіб. для студентів ВНЗ I-II р. а. Чернівці : «Місто», 2010. 248 с.
2. Мартиненко О. Формування професійної компетентності майбутніх учителів хореографії в умовах вищого навчального закладу. *Проблеми підготовки сучасного вчителя*. 2015. № 12. С. 165–174.
3. Олейникова Г. А. Развитие методической компетенции педагога бального танца в послевузовский период профессиональной деятельности : дисс. ... кандидата педагогических наук : 13.00.08. Москва, 2005. 143 с.